Derfor bør du male panelet nå

Lei av mørke, gulnede panelvegger som stjeler lyset i rommet? Akkurat nå er den beste tiden for å gjøre noe med det! Når luftfuktigheten er lav og treverket er på sitt tørreste, får du et penere og mer holdbart resultat når du maler panelet.

Av Iver Valkvæ/ifi.no, ifi.no

Hvorfor krymper og utvider panelet seg?

Tre er et levende materiale som krymper når det tørker og sveller når det blir fuktig. Maler du om sommeren når luftfuktigheten er høy, kan treverket krympe om vinteren, noe som skaper synlige sprekker i skjøtene mellom panelbordene.

Lav luftfuktighet og tørt treverk gjør årets første måneder til den ideelle tiden for å male panel. Ved å male nå unngår du krympesprekker, og resultatet blir jevnere og penere.

– Nå er treverk innendørs på sitt tørreste, og det gjør at du slipper at det krymper slik at det kommer frem umalte striper mellom panelbordene. Resultatet blir helt enkelt penere om du maler nå enn ellers på året, sier Chera Westman, teknisk rådgiver hos IFI – Informasjonskontoret for farge og interiør.

Treverk er et hygroskopisk materiale, noe som betyr at det absorberer og avgir fuktighet i takt med endringer i luftfuktigheten gjennom året. Om sommeren og høsten, når luftfuktigheten er høy, tar treverket til seg fuktighet og sveller – spesielt i bredden. Om vinteren, når luftfuktigheten er lavere, avgir treverket fuktighet og tørker ut.

LUFTFUKTIGHET: Om vinteren kan den relative luftfuktigheten i mange boliger falle under 20 prosent. Over tid vil den lave fuktigheten i rommet føre til at treverk trekker seg sammen. Da passer det perfekt og male panelveggen.

Panelet flytter på seg

Treverket beveger seg hele året, men malingen er langt mindre fleksibel. Når panelet krymper, kan det oppstå krympesprekker som avslører den gamle malingen eller bart treverk. Hvor synlige disse sprekkene blir, avhenger av fargeforskjellen mellom ny maling og treverket under.

– Et panelbord som er 12 centimeter bredt kan faktisk være 1,5 millimeter smalere i februar enn det er i august, sier Westman.

– Årets to-tre første måneder er derfor den perfekte tiden for å male treverk innendørs, understreker hun.

KRYMPESPREKKER: Sjenerende sprekker som oppstår når panelet trekker seg sammen, og malingen ikke følger etter.

Gir ro i rommet

En ny farge på panelet gir rommet en oppfriskning og et mer helhetlig uttrykk. Samtidig skjules kvistmerker og ujevnheter, slik at fargen kommer tydeligere frem.

– Veggpanel males gjerne i glans 20. Lister, dører, vinduer og andre detaljer males med en blankere maling, gjerne i den samme fargen, sier teknisk sjef hos Flügger, Roger Fridheim.

Kvist- og sperregrunn er viktig!

For å få et pent og varig resultat er det viktig å isolere kvister og fargestoffer i treverket. Hvis ikke, kan misfarging trenge gjennom malingen over tid. Fargestoffene i treverket er kraftige og forsvinner aldri helt.

– Kvister i både nytt og 100 år gammelt panel som skal males, må isoleres. Dette er spesielt viktig når du maler med lyse farger, forteller Eivind Eriksen, salgssjef hos Gjøco.

FLEKKER: Selv nymalt panel kan raskt få gulbrune flekker der det er kvist i treverket. For å unngå gjennomblødning og misfarging er det lurt å bruke kvist- og sperregrunn. Den hindrer at stoffer fra kvistene trenger gjennom og sikrer et varig, pent resultat.

Maling til treverk

Velg en toppstrøksmaling som er beregnet for treverk. Denne fungerer også på lister, dører, vinduer, kjøkkeninnredninger og møbler.

– Bruk maling og grunning fra samme system. Velg et system med både grunning og toppstrøk, og gjerne kvistlakk. Alternativt kan du bruke et «alt-i-ett»-produkt i to-tre strøk, som både grunner og fungerer som toppstrøk med silkematt glans, sier Westman.

ETT SYSTEM: Bruk maling og grunning fra samme malingsystem, gjerne med kvistlakk. Alternativt kan du velge et «alt-i-ett»-produkt i to-tre strøk som både grunner og fungerer som toppstrøk med silkematt glans.

Slik maler du panelet

RENGJØRING

Fjern støv med tørr mikrofiberklut eller støvsuger. Tørk av veggen med vann iblandet det rengjøringsmiddel som følger samme malingsystem som malingen du skal bruke. Tørk av med rent vann.

DEKK TIL

Dekk tilstøtende flater med maskeringstape, dekkefilt eller dekkepapp.

GRUNNING OG SPERRING

Grunn panelet med kvist- og sperregrunning. La det tørke over natten eller følg produsentens anvisninger. Mellomslip lett for å fjerne fiberreisning før du påfører andre strøk.

MELLOM- OG TOPPSTRØK

Normalt trengs det to strøk med toppstrøksmaling for å oppnå godt dekk og jevn farge. Hvis kvist- og sperregrunningen også brukes som toppstrøk, påføres denne i tre sjikt totalt.

Slå malingen over i en bøtte med riller på innsiden eller et stort malebrett. Påfør med rull montert på forlengerskaft for en jevn overflate. Har du profilert panel, bruker du en pensel for å komme til i de freste profilene. Denne penselen brukes også langs lister og i hjørner. Velg gjerne en pensel med skrå bust. En

bred, flat fordriverpensel kan brukes til å glatte ut rullestrukturen på panelbordene.

FORDRIVER: Når du påfører malingen med rull, bør du bruke en fordriver etterpå, slik at du unngår rullestruktur.

Mer informasjon

- Flügger: https://www.flugger.no

- Gjøco: https://gjoco.no